

III

(Acte pregătitoare)

CURTEA DE CONTURI

AVIZUL NR. 7/2014

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf și al articolului 322 alineatul (2) din TFUE]
referitor la propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 de punere în aplicare a Deciziei 2007/436/CE, Euratom privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene

(2014/C 459/01)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
INTRODUCERE	1	2
RESURSELE PROPRII CARE FINANȚEAZĂ BUGETUL UE	2	2
CALCULAREA SOLDURILOR ȘI A AJUSTĂRILOR TVA/VNB ȘI BUGETELE RECTIFICATIVE	3-6	2
PROPUNEREA COMISIEI	7-9	3
OBSERVAȚII	10-25	3
CONCLUZIE	26	4

CURTEA DE CONTURI A UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 287 alineatul (4) al doilea paragraf și articolul 322 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere solicitarea adresată de Consiliu în vederea formulării unui aviz cu privire la propunerea menționată anterior, solicitare primită de Curtea de Conturi la 13 noiembrie 2014,

având în vedere avizele anterioare formulate de Curtea de Conturi cu privire la sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene ⁽²⁾,

având în vedere Raportul special nr. 11/2013 al Curții de Conturi Europene ⁽³⁾,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

Introducere

1. La 12 noiembrie 2014, Comisia a adoptat o propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 ⁽⁴⁾ de punere în aplicare a Deciziei 2007/436/CE, Euratom ⁽⁵⁾ privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene. Comisia a propus modificarea normelor existente pentru a oferi statelor membre, în anumite condiții, posibilitatea de a pune la dispoziție, după termenul aplicabil în prezent, sumele aferente resurselor proprii rezultate în urma calculării soldurilor și a ajustărilor legate de taxa pe valoarea adăugată (TVA) și de venitul național brut (VNB).

Resursele proprii care finanțează bugetul UE

2. În contextul procedurii bugetare anuale, resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB sunt calculate prin aplicarea unor rate uniforme asupra previziunilor furnizate de statele membre. Aceste resurse sunt puse la dispoziție lunar, prin plata unor „doisprezecimi” ⁽⁶⁾, și sunt înregistrate în buget la titlul 1 — „Resurse proprii”. Scopul resurselor proprii bazate pe VNB este echilibrarea bugetului UE *ex ante*.

Calcularea soldurilor și a ajustărilor TVA/VNB și bugetele rectificative

3. Statele membre transmit datele revizuite privind TVA-ul și VNB-ul la data de 31 iulie ⁽⁷⁾, respectiv de 22 septembrie ⁽⁸⁾ a fiecărui an. După această transmitere și sub rezerva avizului emis de Comitetul VNB cu privire la caracterul adecvat al datelor VNB în scopul resurselor proprii, Comisia calculează soldurile și ajustările ⁽⁹⁾ în conformitate cu articolul 10 alineatele (4)-(7) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000. Avizul comitetului este emis de obicei la sfârșitul lunii octombrie.

4. Sumele care rezultă din calcularea soldurilor și a ajustărilor TVA și VNB ar trebui să fie puse la dispoziție de către statele membre în prima zi lucrătoare a lunii decembrie a aceluiași an ⁽¹⁰⁾. Acest termen este obligatoriu.

5. Soldurile și ajustările TVA și VNB conduc la modificarea părții de venituri a bugetului. Suma rezultată din această variație pozitivă sau negativă ⁽¹¹⁾ poate fi reportată pentru exercițiul următor, reducând sau majorând astfel contribuțiile statelor membre pentru exercițiul N+1.

⁽¹⁾ COM(2014) 704 final din 12 noiembrie 2014.

⁽²⁾ Avizul nr. 2/2012 (JO C 112, 18.4.2012, p. 1), Avizul nr. 2/2008 (JO C 192, 29.7.2008, p. 1), Avizul nr. 2/2006 (JO C 203, 25.8.2006, p. 50), Avizul nr. 4/2005 (JO C 167, 7.7.2005, p. 1) și Avizul nr. 7/2003 (JO C 318, 30.12.2003, p. 1).

⁽³⁾ „Ameliorarea calității datelor privind venitul național brut (VNB): o abordare mai structurată și mai bine direcționată ar îmbunătăți eficacitatea verificării realizate de Comisie” (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁴⁾ JO L 130, 31.5.2000, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 105/2009 al Consiliului din 26 ianuarie 2009 (JO L 36, 5.2.2009, p. 1).

⁽⁵⁾ Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului din 7 iunie 2007 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 163, 23.6.2007, p. 17).

⁽⁶⁾ A se vedea articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000.

⁽⁷⁾ A se vedea articolul 7 alineatul (1) și articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 privind regimul unitar definitiv de colectare a resurselor proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată (JO L 155, 7.6.1989, p. 9).

⁽⁸⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului din 15 iulie 2003 privind armonizarea venitului național brut la prețurile pieței (Regulamentul VNB) (JO L 181, 19.7.2003, p. 1).

⁽⁹⁾ Aceste solduri și ajustări referitoare la exercițiul N sunt calculate comparând contribuțiile bazate pe TVA și pe VNB ale statelor membre puse la dispoziție în exercițiul N-1 cu plățile calculate pe baza datelor reale și actualizate pentru aceste agregate.

⁽¹⁰⁾ A se vedea articolul 10 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000.

⁽¹¹⁾ Din 2005, rezultatul global al acestor solduri și ajustări a fost pozitiv, cu excepția exercițiilor 2009, 2010 și 2013.

6. În conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000, există de asemenea posibilitatea ca suma totală netă rezultată în urma calculării soldurilor și a ajustărilor TVA și VNB să facă obiectul unei compensații prin reducerea sau majorarea resurselor proprii pentru exercițiul N în curs, prin intermediul unui buget rectificativ. Comisia aplică în mod curent această practică a rectificării bugetului pentru a absorbi variațiile respectivelor solduri și ajustări ⁽¹⁾.

Propunerea Comisiei

7. Dispoziția propusă pentru modificarea Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 stipulează că, în anumite situații specifice, statele membre pot pune la dispoziție sumele rezultate din soldurile și ajustările TVA și VNB, atunci când aceste sume sunt extrem de ridicate ⁽²⁾, în orice moment situat între prima zi lucrătoare a lunii decembrie a anului în curs și prima zi lucrătoare a lunii septembrie a anului următor.

8. Statele membre trebuie să informeze Comisia înainte de prima zi lucrătoare a lunii decembrie cu privire la decizia lor și la data (datele) la care vor efectua plata sumelor datorate. Orice întârziere în punerea la dispoziție a acestor resurse de către statele membre generează dobânzi în condițiile prevăzute la articolul 11 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000.

9. Comisia a prezentat această propunere deoarece calculul soldurilor și al ajustărilor TVA și VNB efectuat în luna octombrie 2014 a arătat că pot apărea situații în care sume extrem de ridicate trebuie să fie plătite în cadrul actualului sistem de resurse proprii. În 2014, această situație a fost determinată în special de revizuirile semnificative ale datelor VNB efectuate de unele state membre ca urmare a unor modificări aduse surselor și metodelor, precum și ca urmare a activităților desfășurate în legătură cu rezervele existente formulate de Comisie cu privire la VNB ⁽³⁾, care au permis actualizarea datelor pentru exercițiile începând cu 2002 ⁽⁴⁾.

Observații

10. Propunerea Comisiei urmărește să introducă o mai mare flexibilitate în ceea ce privește amânarea plății în cazul statelor membre care trebuie să pună la dispoziție sume extrem de ridicate rezultate în urma calculării soldurilor și a ajustărilor TVA și VNB.

11. În Avizele sale nr. 2/2012, nr. 2/2008 și nr. 2/2006, Curtea a exprimat o serie de preocupări privind complexitatea și lipsa de transparență a actualului și a viitorului sistem de resurse proprii prin care se finanțează bugetul UE.

12. În Raportul său special nr. 11/2013, Curtea a evidențiat o serie de deficiențe în aplicarea actualului sistem de resurse proprii, care creează incertitudine bugetară în statele membre. În special, Curtea a constatat că procesul de verificare îndelungat și utilizarea excesivă de către Comisie a rezervelor generale fac posibile situații în care datele VNB ale statelor membre pot fi corectate după trecerea a mai mult de 10 ani de la exercițiile financiare în cauză.

13. Deși această modificare propusă nu abordează problema incertitudinii bugetare din statele membre, care rămâne un risc în actualul sistem de resurse proprii, Curtea este de acord că în urma calculării soldurilor și a ajustărilor TVA și VNB pot rezulta sume extrem de ridicate, așa cum s-a întâmplat în 2014, și ia notă de abordarea propusă de Comisie de a se introduce un nou alineat (7a) la articolul 10 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000, prin care statele membre ar avea posibilitatea de a amâna plata acestor sume.

14. Cele două criterii stabilite de Comisie în modificarea propusă, definind condițiile de eligibilitate care ar trebui să fie îndeplinite pentru a exista posibilitatea amânării plății, sunt adecvate, deși se suprapun parțial ⁽⁵⁾ (a se vedea punctul 7).

15. Modificarea propusă este aplicabilă în temeiul Deciziei 2007/436/CE, Euratom privind sistemul de resurse proprii, aflată în vigoare în prezent. La 26 mai 2014, Consiliul a adoptat Decizia 2014/335/UE, Euratom ⁽⁶⁾, care înlocuiește decizia din 2007 menționată mai sus. La momentul intrării în vigoare a noii decizii ⁽⁷⁾, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 va fi abrogat, iar Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului ⁽⁸⁾ se va aplica retroactiv începând cu 1 ianuarie 2014.

⁽¹⁾ Din 2005, soldurile și ajustările TVA și VNB au fost înscrise în buget în cadrul ultimului buget rectificativ, cu excepția exercițiilor 2010 și 2013.

⁽²⁾ Sume care depășesc fie două doispzeciimi din contribuția totală a fiecărui stat membru (prag individual), fie jumătate dintr-o doispzeciime din contribuția totală a tuturor statelor membre (prag global).

⁽³⁾ Normele privind calcularea resurselor proprii prevăd posibilitatea revizuirii datelor privind TVA-ul și VNB-ul pentru un anumit exercițiu până la data de 31 iulie, respectiv de 30 septembrie a anului N+4. Regula celor patru ani poate fi extinsă în cazul în care Comisia și/sau statele membre consideră că nivelul de calitate a datelor ar trebui să fie îmbunătățit în anumite puncte pentru un exercițiu financiar dat.

⁽⁴⁾ Cu excepția unei rezerve specifice care acoperă perioada 1995-2001.

⁽⁵⁾ Potrivit evaluării realizate de Comisie cu privire la exercițiile începând cu 2002, ambele criterii ar fi fost îndeplinite în cursul a două exerciții — 2007 și 2014 —, dacă s-ar fi aplicat propunerea de modificare a dispoziției.

⁽⁶⁾ JO L 168, 7.6.2014, p. 105.

⁽⁷⁾ După ce va fi aprobată de toate statele membre în conformitate cu prevederile constituționale ale fiecăruia dintre ele.

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei (JO L 168, 7.6.2014, p. 39).

16. Curtea atrage atenția asupra faptului că modificarea propusă a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 ar trebui deci să se reflecte în acest regulament menționat mai sus. Este important să se asigure faptul că modificarea propusă a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014 va fi fost deja adoptată înainte de data intrării în vigoare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom.

17. Deși recunoaște că există foarte puțin timp disponibil pentru adoptarea acestei propuneri, Curtea consideră că actuala dispoziție a Comisiei ar trebui să fie completată, în sensul observațiilor formulate de Curte (a se vedea punctele 20, 23 și 25), pentru a se crea un mecanism complet funcțional în contextul intrării în vigoare a noului Regulament (UE, Euratom) nr. 609/2014.

18. Dispoziția propusă se referă numai la amânarea termenului pentru punerea la dispoziție a resurselor de către statele membre în cazul în care sumele rezultate din soldurile și ajustările TVA și VNB „pozitive” sunt ridicate.

19. În cazul unor importante solduri și ajustări TVA și VNB „negative” ale statelor membre, Comisia ar putea fi obligată să colecteze venituri suplimentare prin intermediul unui buget rectificativ (a se vedea punctele 5-6). Aceasta ar putea crea o situație de incertitudine bugetară similară cu cea apărută în luna octombrie 2014.

20. Pentru a se asigura aplicarea coerentă a articolului 10 al Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 în statele membre, Comisiei ar trebui să i se confere competența de a amâna rambursarea sumelor care rezultă din aceste solduri și ajustări „negative”.

21. Conform normelor actuale, Comisia calculează sumele rezultate din soldurile și ajustările TVA și VNB în luna octombrie a anului N. Dacă este necesar, Comisia lansează o procedură de rectificare a bugetului, intenționându-se ca acesta să fie adoptat până la sfârșitul aceluiași an. Propunerea Comisiei prevede că, în condiții excepționale specifice, aceste sume pot fi puse la dispoziție între începutul lunii decembrie a anului N și începutul lunii septembrie a anului N+1 (a se vedea punctul 7).

22. Având în vedere că statele membre ar trebui să decidă înainte de prima zi lucrătoare a lunii decembrie data (datele) la care vor efectua plățile amânate, există riscul ca Comisia să nu poată stabili cuantumul final al bugetului rectificativ decât foarte târziu în cursul procedurii.

23. Deși termenul impus pentru transmiterea deciziei statelor membre privind amânarea plății sumelor rezultate din soldurile și ajustările TVA și VNB a fost stabilit astfel încât noua dispoziție să poată fi aplicată în cursul actualului exercițiu 2014, acest termen ar trebui să fie devansat la începutul lunii noiembrie începând din 2015. Aceasta implică și modificarea datei de referință utilizate la calcularea pragurilor necesare pentru îndeplinirea criteriilor de eligibilitate aplicabile în cazul amânării plăților (și anume înainte de 15 noiembrie).

24. Curtea consideră că propunerea Comisiei ar putea să crească nivelul de complexitate al sistemului de resurse proprii (a se vedea punctul 11), precum și sarcina administrativă care îi revine Comisiei în legătură cu colectarea resurselor proprii.

25. Prin urmare, regulamentul modificat ar trebui să stabilească un calendar comun predefinit pentru aceste plăți amânate, pentru a se limita incertitudinile în ceea ce privește datele, numărul tranșelor și sumele.

Concluzie

26. Curtea ia notă de propunerea Comisiei de a permite, în situații excepționale, amânarea plății sumelor rezultate din soldurile și ajustările TVA și VNB, însă atrage atenția asupra faptului că această dispoziție ar putea să crească nivelul de complexitate al sistemului de resurse proprii și nivelul de incertitudine bugetară din statele membre. Prin urmare, Curtea consideră că această propunere ar trebui să fie completată astfel încât să se dea curs observațiilor formulate de Curte în contextul intrării în vigoare a noului Regulament (UE, Euratom) nr. 609/2014.

Prezentul aviz a fost adoptat de Curtea de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 27 noiembrie 2014.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte